

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 18C/2/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124404344
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Podbehlá
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2025:6124404344.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Marianou Podbehlou v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX E., zast.: Mgr. Tomáš Mikelka, advokát, so sídlom Bratislava - mestská časť Nové Mesto, Vajnorská 55, IČO: 42 138 311, proti žalovanej: F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. I. XXXX/XX, XXX XX E., o zaplatenie 16.657,59 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 16.657,59 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

II. Súd p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania domáhal, aby súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť mu istinu 16.657,59 eur ako aj náhradu trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a J. C. boli ako dlžníci povinní na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 26.03.2018, sp. zn. 6C/60/2015, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.10.2018, sp. zn. 6Co/113/2018 zaplatiť veriteľovi K. L. istinu vo výške 196.918,94 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, nahradiť veriteľovi K. L. trovy konania pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom v plnej výške. K. L. ako veriteľ mal nárok na zaplatenie istiny vo výške 196.918,94 eur, náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za podanú žalobu vo výške 11.815 eur, náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastupovania vo výške 6.944,79 eur. Pohľadávka veriteľa K. L. voči J. C., žalobcovi a D. C. ako dlžníkom predstavovala celkovo sumu vo výške 215.678,73 eur. Každý z dlžníkov bol povinný uhradiť záväzok veriteľovi vo výške svojho podielu, podiely dlžníkov boli rovnaké. Na základe uvedeného bol J. C. povinný zaplatiť sumu vo výške 71.892,91 eur. Na základe dohody o zaplatení časti dlhu a odpustení dlhu zo dňa 21.12.2018 uzavretej medzi J. C. a žalobcom ako dlžníkmi a K. L. ako veriteľom, boli J. C. a žalobca povinní zaplatiť K. L. sumu vo výške 146.944,79 eur do 04.01.2019. Dedičmi po poručiteľovi J. C. sú žalobca, žalovaná a D. C. a to v nasledujúcich podieloch: D. C. v dedičskom podiele 312214/1000000, žalovaná v dedičskom podiele 231752/1000000, žalobca v dedičskom podiele 456034/1000000. Žalovaná zodpovedá za dlh vo veľkosti 23,17 % z dlhu poručiteľa, t.j. vo výške 16.657,59 eur.

2. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz č. k. XXXX/XXXX/XXXX, zo dňa 27.11.2024. Žalovaná podala odpor v ktorom uviedla, že čo sa týka finančnej istiny vo výške 16.657,59 eur a náhrady trov konania vo výške 1.220,84 eur, nemá vedomosť o tom, že je dlžná nejakú finančnú istinu, nakoľko si žiadnu finančnú hotovosť nepožičala. Nie je nikde podpísaná na žiadnej finančnej pôžičke. Doklad o uznaní dlhu nie je dôveryhodný, ani právoplatne overený notárom a dá sa predpokladať, že bol zhotovený dodatočne,

nakoľko mal byť predložený pri začatí dedičského konania po zomr. J. C.. Zaujímalo ju kde skončila hotovosť o predaji podniku FINIT WOOD s.r.o., v ktorej jediným spoločníkom je dedič A. B. C. a to na základe zmluvy o predaji podniku a dohody, za aký finančný obnos, kde sa nachádza finančný obnos zomr. J. C.. Dedič A. B. C. mal v roku 02.08.2016 podať žiadosť o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, kde musel dokladať vlastnú finančnú hotovosť a aj bola dohodnutá v hodnote 187.412,50 eur.

3. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že sa v celom rozsahu pridržiava písomných podaní v danom spise, navrhol, aby sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré boli založené so žalobou. Listinným dôkazmi preukázali ich nárok. Z ich strany bol preukázaný aj prechod dlhov na žalovanú. Navrhol, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že so žalobou nesúhlasí, nakoľko v dedičskom konaní pani D. v čase úmrtia jej otca navýšila majetok. Dala ohodnotiť majetok. Otec zomrel XX.XX.XXXX, pričom majetok matky ešte nebol vydaný, pretože prebiehal spor, či má ona nárok po matke v rozsahu 1/3-tiny, o čom bolo rozhodnuté 13.04.2022. Z toho dôvodu otec potom mal mať v rámci dedičského konania sumu 35.000 eur. Keď to otec zaplatil, mal to zaplatiť v roku 2018. V roku 2019 to malo byť za neho zaplatené a prečo sa to hneď nevymáhalo. Bratia od roku 2006 do roku 2018 si brali pôžičku. Keďže im už banky nechceli dať, využili na to otca. Nefiguruje na pôžičke, prečo si to nevybavili už skôr, keď otec žil a vybavovali to až v rámci dedičského konania. Nemá tam to čo hľadať v rámci dedičského konania, chcela, aby jej bola vydaná v rámci dedičského konania kúpnopredajnú zmluva. Táto jej nebola vydaná od notárov, žiadala ju od troch, lebo chceli v rámci dedičského konania, že sumu 20.000 eur dostala. Kúpna zmluva jej však nebola dodaná. Chcela vidieť kúpnu zmluvu, posudok a prílohy. Uznanie dlhu nie je overené, otec ešte žil. Poukázala na rozhodnutie, kde je uvedené, že keby sa niečo stalo, zaplatia to oni dvaja. Nesúhlasí s dedičským konaním, pretože toto nebolo vedené so zákonom, bolo marené konanie aj po matke, ktoré sa viedlo 7 rokov.

5. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, pričom dokazovanie čítaním a oboznámením obsahu ostatných listinných dôkazov nevykonal, pretože boli protistrane doručené a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Žalobca, D. C. a J. C. boli povinní na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 26.03.2018, č.k. 6C/60/2015-234, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.10.2018, č.k. 6Co/113/2018-255 zaplatiť veriteľovi K. L. istinu vo výške 196.918,94 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania. Pohládávka veriteľa K. L. voči J. C., žalobcovi a D. C. ako dlžníkom predstavovala celkovo sumu vo výške 215.678,73 eur. Každý z dlžníkov bol povinný uhradiť záväzok veriteľovi vo výške svojho podielu, podiely dlžníkov boli rovnaké. Na základe uvedeného bol J. C. povinný zaplatiť sumu vo výške 71.892,91 eur. Žalobca zaplatil veriteľovi na základe dohody o splatení časti dlhu sumu 146.944,79 eur, z toho 71.892,91 eur zaplatil za J. C..

7. Z dohody o zaplatení časti dlhu a odpustení dlhu zo dňa 21.12.2018 je zrejmé, že bola uzavretá podľa ust. § 574 zák. č. 40/1964 Zb. Obč. zákonníka medzi A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, J. C., nar. XX.XX.XXXX ako dlžníkmi a K. L., nar. XX.XX.XXXX ako veriteľom. Predmetom dohody bolo, že dlžník A. B. C. zaplatí veriteľovi K. L. sumu vo výške 146.944,79 eur do 04.01.2019. Žalobca uhradil dňa 04.01.2019 sumu vo výške 140.000 eur na účet K. L. a sumu vo výške 6.944,79 eur na účet právneho zástupcu K. D. K., spolu vo výške 146.944,79 eur (výpis z VÚB 04.01.2019).

8. Z uznania dlhu spísaného v Topoľčanoch zo dňa 14.06.2020 vyplýva, že J. C., nar. XX.XX.XXXX uznal v súlade s § 558 Obč. zák. svoj dlh vo výške 71.892,91 eur voči veriteľovi synovi A. B. C. čo do dôvodu (vydanie bezdôvodného obohatenia) a do výšky (71.892,91 eur). Týmto uznaním dlhu sa zaviazal svoj dlh vo výške 71.892,91 eur zaplatiť veriteľovi - synovi Ing. Damiánovi Rybanskému. Dlh vznikol z dôvodu jeho bezdôvodného obohatenia na základe toho, že jeho syn A. B. C. za neho plnil podľa rozsudku Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 6C/60/2015 zo dňa 26.03.2018 potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 6Co/113/2018 zo dňa 24.10.2018 a podľa dohody o zaplatení časti dlhu a odpustení dlhu zo dňa 21.12.2018 uzavretej medzi veriteľom K. L. a A. B. C. a J. C. sumu vo výške 71.892,91 eur, ktorú mal plniť sám. Podľa uvedených rozhodnutí súdu boli traja dlžníci povinní zaplatiť sumu vo výške 196.918,94 eur a trovy konania v plnej výške 18.759,79 eur, t. j. spolu 215.678,73 eur. Podiely na tejto sume boli rovnaké. J. C. bol povinný zaplatiť podiel na tejto sume vo výške jednej tretiny, t. j. v sume 71.892,91 eur. Tento podiel na sume zaplatil Ing. Damián Rybanský.

9. Z úmrtného listu vydaného Mestom Nitra, matričným úradom vyplýva, že J. C. C. C., nar. XX.XX.XXXX, zomrel dňa XX.XX.XXXX. Okresný súd Nitra uznesením č. k. TO-1D 359/2021-286, D not 302/2021 zo dňa 22.02.2024 rozhodol tak, že určil čistú hodnotu majetku poručiteľa J. C. vo výške 112.758 eur. Dedičmi po poručiteľovi J. C. sú žalobca, žalovaná a D. C. a to v nasledujúcich podieloch: D. C. v dedičskom podiele 312214/1000000, žalovaná v dedičskom podiele 231752/1000000, žalobca v dedičskom podiele 456034/1000000.

10. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

11. Podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiťelovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

12. Podľa § 451 ods. 1 zákona Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

13. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

14. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

15. Podľa § 456 vety prvej Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

16. Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

17. Občiansky zákonník dáva dedičovi nielen právo dedičstvo odmietnuť, ale v prípade, že dedičstvo neodmietne, zodpovedá za poručiťelove dlhy, hoci jeho zodpovednosť je obmedzená výškou dedičstva, teda zodpovednosť dediča je viazaná na cenu nadobudnutého dedičstva po poručiťelovi. Zodpovednosť za dlhy poručiťeľa sa vzťahuje k celému dedičstvu ako takému, pričom základným princípom je určenie maximálnej výšky zodpovednosti, ktorá je ohraničená výškou ceny nadobudnutého dedičstva. V prípade viacerých dedičov sa ich zodpovednosť za dlhy poručiťeľa obmedzí, a to tak, že jednotliví dedičia zodpovedajú podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli k celému dedičstvu.

18. Medzi stranami vznikol spor o tom, či je žalovaná povinná uplatnenú sumu 16.657,59 eur žalobcovi vrátiť, a pokiaľ takúto povinnosť má, na základe akého právneho titulu je tak povinná urobiť. Nárok, ktorý si žalobca voči žalovanej v tomto konaní uplatnil, žalobca vymedzil ako nárok z bezdôvodného obohatenia. S touto právnou kvalifikáciou sa stotožnil aj súd. V zmysle § 454 Občianskeho zákonníka totiž sa bezdôvodne obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám. Predpoklady vzniku právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia podľa tejto skutkovej podstaty sú konštruované v niektorých smeroch špecificky oproti všeobecným predpokladom podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Základným predpokladom vzniku tohto záväzkového vzťahu je zákonom, zmluvou alebo iným relevantným právnym dôvodom stanovená povinnosť určitej osoby plniť. Táto osoba (A) je tak dlžníkom voči veriteľovi (B). Ak tretia osoba C, ktorá sama nemá povinnosť plniť voči osobe B, a napriek tomu osobe B plní s následkom zániku dlhu osoby A (teda osoby B i C majú vedomosť i úmysel smerujúci k solúcii dlhu osoby A), vznikne reparačná právna povinnosť, kde povinnou osobou bude subjekt A a oprávnenou osobou subjekt C. K uvedenému následku však nedôjde, ak k plneniu osoby C voči osobe B sa udialo proti vôli pôvodného dlžníka (osoby A). Tento predpoklad je vyvoditeľný zo všeobecnej zásady súkromného práva, a to zo zásady individuálnej autonómie vôle jedinca. Ak osoba A nesúhlasí, resp. prejaví vôľu neprijíť predpokladané právne následky, nie je možné jej ich nanútiť proti jej vôli (viď. Občiansky zákonník II., Komentár, Števec - Dulak - Bajánková - Fečík - Sedlačko - Tomašovič a kol., 2. vydanie, Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1735).

19. Súd poukazuje, že právoplatné rozhodnutie súdu o dedičstve je záväzné pre všetkých účastníkov dedičského konania. Dedičské rozhodnutie je zároveň záväzné pre všeobecný súd v otázke ako bol vyriešený vzťah medzi týmito účastníkmi dedičského konania. Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje, aby medzi subjektmi, medzi ktorými došlo k plneniu, bolo zrejmé, že bolo plnené za iného. Uvedená skutková podstata je naplnená za predpokladu, že ten, kto plnil inému, túto povinnosť nemal a plnil miesto toho, kto bol k tomuto plneniu povinný. Súd dospel k záveru, že právna povinnosť žalovanej podieľať sa na dlhoch poručiteľa vyplýva v zmysle vyššie cit. zák. ust. v podiele v akom nadobudla dedičstvo. S poukazom na vykonané dokazovanie bolo nesporné, že žalovaná ako dedič zodpovedá za dlh poručiteľa J. C. do výšky ceny nadobudnutého dedičstva v podiele 231752/1000000 z hodnoty dedičstva, t.j. 23,1752%. Čistá hodnota dedičstva bola 111.386,80 eur, žalovaná nadobudla dedičstvo v hodnote 25.814,12 eur a za dlhy poručiteľa zodpovedá do výšky 25.814,12 eur. Dlh poručiteľa voči žalobcovi je vo výške 71.892,91 eur. Žalovaná zodpovedá za dlh v rozsahu 23,17 % z dlhu poručiteľa, t.j. vo výške 16.657,59 eur. V súvislosti s výškou uplatňovaného nároku žalobca v konaní listinnými dôkazmi relevantným spôsobom preukázal uplatňovaný nárok. S poukazom na uvedené súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

20. Žalovaná namietala doklad o uznaní dlhu, tvrdila, že nie je dôveryhodný, ani právoplatne overený notárom. Túto skutočnosť však žalovaná nepreukázala a nenavrholo vykonanie dôkazov na preukázanie tohto tvrdenia. Z uvedeného potom vyplýva, že uznanie dlhu bolo riadne podpísané poručiteľom a nebolo preukázané žiadnymi dôkaznými prostriedkami, že daná listina nebola podpísaná poručiteľom. Ďalšie námietky žalovanej nemajú vplyv na jej zodpovednosť za dlhy poručiteľa.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi súd náhradu trov konania priznal v rozsahu 100%, pretože vo veci mal plný úspech, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa s poukazom na ustanovenie § 257 CSP zistené u strán sporu ani v okolnostiach veci zistené neboli. O výške trov konania bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra v dvoch vyhotoveniach.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.